
Kronika : z życia izb adwokackich

Palestra 6/3-4(51-52), 182-186

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1. DZIESIĘCIOLECIE DZIAŁALNOŚCI WYDAWNICTWA PRAWNICZEGO

21 stycznia 1962 r. minęło 10 lat od chwili powołania do życia Wydawnictwa Prawniczego jako resortowego wydawnictwa Ministerstwa Sprawiedliwości.

W okresie swej 10-letniej działalności w latach 1952 — 1961 Wydawnictwo Prawnicze wydało przeszło 600 pozycji książkowych oraz wydawało i wydaje dotychczas szereg czasopism. Działalność Wydawnictwa w tym okresie obejmowała wydawanie monografij, komentarzy, podręczników, zbiorów przepisów i orzecznictwa oraz opracowań podjętych z myślą o potrzebach praktyki prawniczej ze wszystkich dziedzin prawa, jak również wydawanie czasopism, których celem jest dostarczanie szerokiej informacji w sprawach dotyczących poglądów nauki prawa i poglądów prawnych społeczeństwa, wymiana doświadczeń praktyków oraz dopomaganie im w wykonywaniu ich codziennych zadań.

Dla upamiętnienia swej działalności edytorskiej w okresie minionego X-lecia Wydawnictwo wydało katalog obejmujący wszystkie prace wydane w powyższym okresie. Alfabetyczny skorowidz nazwisk obejmuje wymienione w katalogu nazwiska autorów, tłumaczy, redaktorów dzieł zbiorowych i zbiorowych przekładów.

2. WIZYTA PRAWNIKÓW RADZIECKICH W POLSCE

W związku z odbywającym się w Warszawie spotkaniem prawników radzieckich z prawnikami polskimi, w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej złożył wizytę członek delegacji radzieckiej, przewodniczący kolegium adwokatów w Charkowie Włodzimierz W. Bielous.

W toku dłuższej rozmowy adwokat Bielous podzielił się z członkami Prezydium NRA interesującymi informacjami o sytuacji adwokatury i o uregulowaniu zawodu adwokackiego pod względem prawnym w Związku Radzieckim.

3. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba białostocka

Z doświadczeń Podstawowej Organizacji Partyjnej PZPR w Białymstoku. Jeszcze kilka lat temu na Białostocczyźnie adwokaci — członkowie Partii należeli do organizacji w miejscach swego zamieszkania, a ponieważ nie jest ich wielu, należeli do organizacji partyjnych nie mających nic wspólnego z ich zawodem. Grupa członków Partii z Białegostoku postanowiła to zmienić. W wyniku jej inicjatywy powstała przy Radzie Adwokackiej jedna podstawowa organizacja, skupiająca członków Partii z całego województwa. Jest ich dzisiaj piętnastu na 136 adwokatów pracujących na Białostocczyźnie. W tej chwili organizacja partyjna pracuje w ścisłym kontakcie z Radą Adwokacką: jej przedstawiciele biorą udział w posiedzeniach Rady, na których występowali z szeregiem swoich inicjatyw.

Najistotniejszym bodaj przedsięwzięciem tej organizacji partyjnej jest skoncentrowanie wysiłków na kwestii doskonalenia politycznego i zawodowego poziomu adwokatów. Egzekutywa POP wyszła z założenia, że adwokat, który na bieżąco nie jest zorientowany w całości kształcie polityki krajowej i zagranicznej, nie może z najlepszymi skutkami wykonywać swego zawodu. Dlatego też opracowano kilka kierunków szkolenia.

Przede wszystkim opracowano plan rocznego cyklu odczytów dla wszystkich adwokatów, zorganizowanego przez POP przy pomocy Wojewódzkiego Ośrodka Propagandy Partyjnej i przy czynnym poparciu Rady Adwokackiej. Pierwszy tegoroczny odczyt już się odbył. Wygłoszony został w czasie trwania obrad XXII Zjazdu KPZR i traktował ten temat w powiązaniu z całą sytuacją międzynarodową. Kolejne odczyty będą organizowane zgodnie z bieżącymi potrzebami, tak jednak, by zachowany został termin comiesięczny.

Osobno opracowano roczny plan szkolenia dla aplikantów. Jest to już właściwie kurs z obszernym, bardzo starannie przygotowanym przez Wieczorowy Uniwersytet Marksizmu-Leninizmu programem. Szkoleniem 12 aplikantów zajmuje się organizacja partyjna bardzo poważnie. Sam ramowy plan tematów dzieli się na podstawowe problemy filozofii marksistowskiej, wybrane zagadnienia z materializmu historycznego, z ekonomii politycznej oraz niektóre zagadnienia z historii ruchu robotniczego. Kurs jest płatny, tzn. koszty z nim związane pokrywają zespoły. WUML opracowywał poszczególne tematy pod kątem widzenia zainteresowań przyszłych adwokatów.

Organizacja partyjna wystąpiła również z wnioskiem rozpoczęcia systematycznego doskonalenia zawodowego adwokatów. Rada wniosek przyjęła i na jego podstawie stworzono plan rocznego samokształcenia, które dzieli się na dwie grupy zagadnień. Pierwsza grupa to zagadnienia etyki zawodowej, druga to zagadnienia filozoficzne i bieżące problemy polityczno-gospodarcze. Dodatkowo wprowadzono studiowanie bieżącego orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Trzeba podkreślić, że udział w odczytach i samokształceniu jest — z wyjątkiem aplikantów — całkowicie dobrowolny, mimo to odczyty cieszą się poważną frekwencją. Przyjeżdża na nie wielu adwokatów z ośrodków powiatowych.

Fakt solidnego opracowania programów świadczy o słusznej inicjatywie i słusznym kierunku pracy.

Comiesięczne zebrania POP wyłaniają inne jeszcze, interesujące ogół adwokatów zagadnienia. Niektóre zebrania, podobnie jak i odczyty, są otwarte dla bezpartyjnych. POP stara się zwłaszcza współpracować z kolegami, zrzeszonymi w SD i ZSL, których w Białostocczyźnie jest niemal tyłu co członków PZPR. Otwarte zebrania organizuje się zwłaszcza wtedy, kiedy mają być omawiane zagadnienia etyki zawodowej.

Zanim jeszcze Naczelna Rada Adwokacka przystąpiła do opracowywania zasad etyki adwokackiej, białostocka organizacja partyjna wystąpiła na swym zebraniu z wnioskiem o zwołanie konferencji wojewódzkiej poświęconej tym zagadnieniom. Konferencja — jak mówią jej uczestnicy — była udana. Jej wniośki przekazano potem do Warszawy.

Poza zagadnieniami etyki zawodowej organizacja partyjna omawiała na swych kolejnych zebraniach wybory do Sejmu i rad narodowych, sprawę przygotowa-

nia walnego zgromadzenia Izby Adwokackiej, organizację szkolenia oraz włączenie adwokatów do prac społecznych.

Trudno powiedzieć, czy udział tej lub innej grupy białostockich adwokatów w pracy społecznej jest wynikiem bezpośredniego oddziaływania organizacji partyjnej. W każdym razie ona pierwsza poruszyła ten temat oraz nawiązała kontakty z Ligą Kobiet i ZMS.

W Lidze Kobiet właśnie adwokaci (razem z aplikantami) prowadzą popularne już w województwie wtorkowe bezpłatne porady prawne. Cieszą się one ogromnym powodzeniem, a prowadzone są zarówno w samym Białymstoku, jak i w miastach powiatowych. Przychodzi w owe wtorki coraz więcej kobiet, z coraz większym zaufaniem. Jak zwykle przeważają skargi na mężów maltretujących rodziny. I co charakterystyczne: po porady nie przychodzą już tylko z miasta, bo spotyka się również wiele wiejskich kobiet.

Dobrze układa się również współpraca z ZMS. Tutaj białostoccy adwokaci prowadzą poradnie społeczno-prawne, a jednocześnie od czasu do czasu wyjeżdżają w teren, by brać udział w społecznych kontrolach przestrzegania ustawodawstwa pracy dla młodocianych.

W różnych społecznych poradniach prawnych ludzie nabierają zaufania w czasie wizyt, bardzo często dla załatwienia później swoich spraw w sądzie szukają tego samego adwokata, z którym zetknęli się w poradni.

Jest jeszcze jedna dziedzina, w której stanowisko organizacji partyjnej może stać się ważkim elementem. Chodzi tu o współpracę w trójkącie: sąd — prokuratora — palestra. Dla zupełnej ścisłości przypomnijmy, że instancja wojewódzka odbywa od czasu do czasu narady aktywu partyjnego złożonego z tych trzech środowisk, ale dotyczą one problemów ogólnych, ogólnej oceny sytuacji w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości. O jakichś spotkaniach chociażby egzektyw organizacji partyjnych z tych trzech pionów — nikt nie słyszał.

W sprawie tej zarysowują się dwa stanowiska. Jedni aktywiści partyjni pytają: „A o czym miałbym mówić na takich spotkaniach? Czy nie będą one szkodliwe? Czy postronny obserwator nie pomyśli, że my tam »uzgadniamy« ze sobą postępowanie, co przecież w wypadku wymiaru sprawiedliwości jest niedopuszczalne?” Inni replikują: „Nikomu nie chodzi o jakieś uzgadnianie. To po prostu zwyczajna niechęć do prawdziwie partyjnej, często może i krytycznej dyskusji. A przecież jest o czym mówić”.

Na jednym z zebrań białostockiej organizacji przedstawiciel KC i Ministerstwa Sprawiedliwości zwrócili uwagę na to, że doświadczenia tej organizacji w dziedzinie opracowywania programów samokształceniowych powinny być rozpowszechnione. To zadanie, jak również dyskusja na temat innych kierunków pracy wymagają jakichś wzajemnych kontaktów, wymiany zdań między różnymi ośrodkami wojewódzkimi.

W Białymstoku organizacja partyjna z powodzeniem wypełnia postulat doskonalenia zawodowego i ideowego. Na pewno jednak nie spełnia wszystkich zadań. Trudno wymagać od razu doskonałej i wszechstronnej działalności, której jednak oczekujemy.

(K. GRUSZECKI)

Izba katowicka

1. 10 grudnia 1961 r. odbyło się posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Prawniczej ZSL z udziałem Wiceministra Sprawiedliwości Pawłaka.

Wiceminister Pawlak w swoim referacie przedstawił projekty ustawodawcze Ministerstwa Sprawiedliwości oraz innych władz, a w szczególności ustawę o Sądzie Najwyższym, projekt zmian k.p.c. i k.p.k. ze szczególnym uwzględnieniem problemu rewizji nadzwyczajnej. Dużo czasu poświęcił również Wiceminister Pawlak sprawom adwokatury, zwłaszcza że Wojewódzka Komisja Prawnicza ZSL składa się w większości z adwokatów.

2. Na posiedzeniu w dniu 28.XII.1961 r. Rada Adwokacka zatwierdziła preliminarze budżetowe zespołów adwokackich, które przewidują wpływy raczej skromniejsze aniżeli w latach ubiegłych.

Izba lubelska

Na Walnym Zgromadzeniu Izby lubelskiej, odbytym dnia 24 kwietnia 1960 roku, została powzięta uchwała, by „zobowiązać wszystkich kolegów—członków Izby do pogłębienia i rozszerzenia sposobów wykonywania pracy społecznej” oraz „zobowiązać Wojewódzką Radę Adwokacką do zorganizowania form współpracy, mających na celu realizację powyżej zakreślonych obowiązków”.

W związku z tą uchwałą Rada Adwokacka w Lublinie, w ramach pracy społecznej adwokatury, podjęła akcję mającą na celu spopularyzowanie poszczególnych aktów ustawodawczych mających szczególne znaczenie dla życia społecznego.

Na pierwszy ogień poszła uchwalona przez Sejm Ustawodawczy ustawa z dnia 27.XI.1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych. Adwokaci lubelscy podjęli szeroką akcję w celu zapoznania zainteresowanych z przepisami tej ustawy. W związku z tym w wielu zakładach lubelskich odbyły się prelekcje wygłaszane przez adwokatów lubelskich. Podobną akcję podjęły również zespoły adwokackie w miastach powiatowych. Jednocześnie adwokaci wyrazili gotowość odbycia szeregu spotkań z młodzieżą szkolną i nauczycielstwem dla spopularyzowania zasad prawa drogowego.

Wreszcie Rada Adwokacka postanowiła zorganizować spotkania we wsiach położonych przy ważniejszych szlakach drogowych, wychodząc z założenia, że zapoznanie mieszkańców wsi z odpowiednimi przepisami drogowymi przyczyni się do zmniejszenia liczby wypadków na drogach.

Izba poznańska

1. W dniu 4.XI.1961 r. odbyła się w gmachu miejscowego Sądu Powiatowego, z udziałem Prezydium Rady Adwokackiej, konferencja kierowników zespołów Izby poznańskiej.

Konferencja miała na celu omówienie wyniku kontroli wszystkich zespołów, przeprowadzonej w dniach 24 i 25.X.1961 r. przez przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. Kontrola ujawniła pewne niedociągnięcia pod względem schematu organizacyjnego, wyglądu zewnętrznego i urządzenia lokali biurowych oraz sposobu prowadzenia kart ewidencyjnych.

W toku ożywionej dyskusji, w której przebiegała troska o usprawnienie pracy zespołów, przyjęto jednolity sposób prowadzenia ewidencji spraw, wyjaśniono niektóre kwestie dotyczące wynagrodzeń taryfowych oraz postanowiono dołożyć należytych starań o zdobycie dla upośledzonych pod tym względem zespołów odpowiednich lokali biurowych oraz o doprowadzenie pozostałych do należytego wyglądu (przy ewentualnej pomocy finansowej ze strony Rady).

2. W listopadzie i grudniu 1961 r. przeprowadzone zostały wizytacje zespołów adwokackich i indywidualnych kancelarii przez specjalne wyznaczone do tego komisje wizytacyjne. Odbyły się również w tym okresie lustracje zespołów pod względem finansowym. Wnioski pokontrolne były przedmiotem rozważań oraz spowodowały wydanie odpowiednich zarządzeń przez Radę.

Izba warszawska

1. **Sprawozdanie rzecznika.** Rzecznik dyscyplinarny Rady Adwokackiej w Warszawie zdał sprawozdanie ze swej pracy oraz swych zastępców za rok 1961. Łącznie w roku sprawozdawczym było do rozpatrzenia 312 spraw (z poprzedniego roku pozostało 82, bieżący zaś wpływ w roku 1961 wyniósł 230).

Załatwiono ogółem 226 spraw, na następny zaś rok pozostało do załatwienia 86 spraw.

Z ukończonych spraw załatwiono przez:

zaniechanie dochodzenia	2 sprawy
umorzenie	118 spraw
przekazanie wg właściwości	2 sprawy
wniesienie aktu oskarżenia	78 spraw
w inny sposób (połączenia dochodzenia, zawieszenie itp.)	26 spraw

2. **Kierownicy kursów.** Rada Adwokacka powołała ostatnio kierowników kursów szkolenia aplikantów adwokackich.

Kierownikami tymi zostali:

- adw. L. Lasocki — kursu I
- adw. Z. Kopankiewicz — kursu Ia
- adw. M. Piesiewicz — kursu II
- adw. Z. Krzemiński — kursu III

Ze względu na zły stan zdrowia adw. Z. Kopankiewicza zastępstwo na kursie Ia objął adw. J. Blusiewicz.

3. **W sprawie aktywizacji kierowników zespołów.** Rada Adwokacka zaobserwowała obojętność kierowników zespołów do brania udziału w organizowanych przez Radę imprezach. W związku z powyższym powzięto uchwałę, w której zwrócono kierownikom zespołów uwagę na to, że są oni ogniwem między Radą a szerokimi kołami adwokatów. Z tego względu aktywny udział w organizowanych przez Radę akcjach społecznych należy do obowiązków każdego kierownika zespołu.

Konieczne jest także aktywniejsze czuwanie nad odbywanym na terenie zespołu szkoleniem aplikantów adwokackich.